

ПРОТИДІЯ ФАЛЬСИФІКАЦІІ ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАННЯ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

Грищенко Олександра Петрівна

аспірантка Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Фальсифікація засобів вимірювання є негативним процесом, який існує в економіці України, з метою протидії та профілактики якого необхідно ефективне використання кримінально-правових заходів.

Згідно Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»: «Засоби вимірювальної техніки можуть застосовуватися, якщо вони відповідають вимогам щодо точності, встановленим для цих засобів, у певних умовах їх експлуатації» [2].

Державний метрологічний нагляд здійснюється з метою захисту інтересів громадян та економіки України від наслідків недостовірних результатів вимірювань [3]. Засоби вимірювальної техніки, на які поширюється державний метрологічний нагляд, дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та у продаж і видавати напрокат лише за умови, якщо вони пройшли повірку або державну метрологічну атестацію. Засоби вимірювальної техніки, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, дозволяється випускати з виробництва та ремонту лише за умови, якщо вони пройшли калібрування або метрологічну атестацію [2].

З метою протидії та профілактики фальсифікації засобів вимірювання держава здійснює низку заходів:

по-перше, застосовується повірка засобів вимірювальної техніки – встановлення придатності засобів вимірювальної техніки, на які поширюється державний метрологічний нагляд, до застосування на підставі результатів контролю їх метрологічних характеристик;

по-друге, застосовується калібрування засобів вимірювальної техніки – визначення в певних умовах або контроль метрологічних характеристик засобів вимірювальної техніки;

по-третє, застосовується метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки – дослідження засобів вимірювальної техніки з метою визначення їх метрологічних характеристик та встановлення придатності цих засобів до застосування [2];

по-четверте, за фальсифікацію засобів вимірювання Кримінальним кодексом України (далі КК України) передбачено санкції:

– за ч. 1 ст. 226 КК України (передбачає чотири види покарань) – штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк до двохсот годин, або виправні роботи на строк до двох років, або арешт на строк до трьох місяців;

– за ч. 2 ст. 226 КК України (передбачає два види покарань) – штраф від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеження волі на строк до трьох років [1, с. 131]. Що стосується впливу покарання на злочинця, то Гарбагаєв А.Н. зазначає, що сама по собі негативна оцінка різко впливає на правовий статус громадянина, знижує повагу до нього з боку оточуючих [4, с. 56, 61];

по-п'яте, застосовується метрологічний нагляд. Під час метрологічного нагляду за забезпеченням єдності вимірювань проводиться перевірка:

- ✓ стану і застосування засобів вимірювальної техніки;
- ✓ застосування методик виконання вимірювань;
- ✓ правильності виконання вимірювань;
- ✓ своєчасності надання засобів вимірювальної техніки на повірку і калібрування;

✓ додержання умов і правил проведення перевірки і калібрування засобів виміральної техніки та проведення вимірювань, що відповідно виконуються уповноваженими повірочними та атестованими калібрувальними та вимірвальними лабораторіями;

✓ додержання вимог нормативних документів з метрології [2].

Аналізуючи законодавство України з питання протидії та профілактики фальсифікації засобів вимірювання пропонуємо звернути увагу на деякі проблемні аспекти: 1) незначний організуючий вплив держави на функціонування системи запобіжних заходів злочинності, недоліки у кримінально-правовій охороні прав споживачів і управлінні системою запобігання злочинності від фальсифікації засобів вимірювання; 2) значна латентність злочину, оскільки факт скоєння важко довести.

Для подолання нагальних проблем необхідно: 1) враховувати дослідження вчених з актуальних проблем даної тематики; 2) спиратися на досвід зарубіжних країн з метою поліпшення законодавства України та більш ефективної профілактики від фальсифікації засобів вимірювання; 3) застосовувати принцип невідворотності покарання за фальсифікацію засобів вимірювання.

Використана література:

1. Уголовный кодекс Украины [Текст]: по состоянию на 15 апреля 2009 г. – Х.: ООО «Одиссей», 2009. – 272 с.

2. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 23.12.2010 : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Загол. з екрану.

3. Інструкція про порядок здійснення державного метрологічного нагляду за забезпеченням єдності вимірювань (ПМУ 16-2000). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 23.12.2010 : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Загол. з екрану.

4. Тарбагаев А.Н. Понятие и цели уголовной ответственности. – Красноярск: Изд-во Красноярского ун-та, 1986. – 120 с.